

NUOMONĖ 10/2026

(pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį)

LT

**dėl pasiūlymo dėl Europos
Parlamento ir Tarybos
reglamento, kuriuo
nustatoma biudžeto
išlaidų stebėjimo ir veiklos
rezultatų peržiūros
sistema ir kitos Sąjungos
programų ir veiklos
horizontaliosios taisyklės,**

(COM(2025) 545 final)

*ES biudžetas
2028–2034 m.*

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Turinys

Dalis

01–03 | Įvadas

01–03 | Kodėl teikiame šią nuomonę

01 | Teisinis pagrindas

02–03 | Aplinkybės

04–35 | Pagrindiniai aspektai

05–07 | ES pridėtinė vertė

08–11 | Procedūrų supaprastinimas

12–24 | Veiklos rezultatų peržiūros sistema

25–27 | Su išlaidomis susijusių tikslų suderinimas su ES masto politikos prioritetais

28–34 | Išleistų lėšų skaidrumas, atskaitomybė už jas ir jų atsekamumas

35 | Metinės valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitos paskelbimo data

36–57 | Konkrečios pastabos

Priedai

I priedas. Audito Rūmų leidinių, į kuriuos daroma nuoroda šioje nuomonėje, sąrašas

II priedas. Siūlomi pakeitimai su pastabomis

Santrumpos

Žodynėlis

Įvadas

Kodėl teikiame šią nuomonę

Teisinis pagrindas

- 01** 2025 m. liepos 16 d. Komisija paskelbė pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema ir kitos Sąjungos programų ir veiklos horizontaliosios taisyklės,¹ (toliau – pasiūlymas). Pagal Komisijos pasiūlymo teisinį pagrindą reikalaujama konsultuotis su Europos Audito Rūmais². Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba (atitinkamai 2025 m. lapkričio 6 d. ir 2025 m. rugsėjo 19 d.) paprašė Audito Rūmų pateikti nuomonę. Šiuo dokumentu įvykdomas šis konsultavimosi reikalavimas. Šią nuomonę teikiame siekdami paremti teisėkūros procesą, susijusį su siūlomų horizontaliųjų taisyklių rengimu, įgyvendinimu ir galima rizika. *I priede* išvardyti Audito Rūmų leidiniai, į kuriuos daromos nuorodos šioje nuomonėje.

Aplinkybės

- 02** Į pasiūlymą įtrauktos veiklos rezultatų nuostatos, šiuo metu išdėstytos daugiau kaip 50 programų, kurios gali būti vykdomos 2021–2027 m. laikotarpiu, taisyklėse. Pagal Komisijos aiškinamąją dalį, Komisija šį pasiūlymą parengė siekdama laikytis neseniai

¹ COM(2025) 545.

² Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, 322 straipsnio 1 dalis.

peržiūrėto [Finansinio reglamento](#)³ reikalavimų, visų pirma susijusių su skaidrumu ir atskaitomybe, ir:

- suderinti nuostatas, kuriomis remiamas horizontaliųjų principų visame ES biudžete laikymasis (pavyzdžiui, reikšmingos žalos nedarymo ir lyčių lygybės principų);
- racionalizuoti ir suderinti ES išlaidų ir biudžeto veiklos rezultatų stebėsenos sistemą;
- suderinti informacijos apie veiklos rezultatus ir informacijos apie finansavimo galimybes teikimą ir padaryti jį efektyvesnį ir skaidresnį.

03 Komisija siūlo finansuojamų programų skaičių sumažinti nuo 52 iki 16⁴, o rodiklių skaičių – nuo daugiau kaip 5 000⁵ iki maždaug 900. Rodikliai, kurie turi būti naudojami programų įgyvendinimui stebėti, yra susieti su vienu intervencinių priemonių sričių rinkiniu ir išvardyti pasiūlymo [I priede](#). Tinkamai pagrįstais atvejais ir susitarusios su Komisija valstybės narės gali naudoti papildomus veiklos rezultatų rodiklius.

³ 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (nauja redakcija), ypač 33, 34, 38 ir 253 straipsniai.

⁴ *Factsheet on MFF summary: An ambitious budget for a stronger Europe 2028–2034*, 2 skaidrė.

⁵ Pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, dėl kurio teikiame šią nuomonę, [poveikio vertinimo ataskaita](#), antraštė „8.1. Preferred policy option“, p. 42.

Pagrindiniai aspektai

04 Nustatėme keletą pagrindinių aspektų. Jie išvardyti [1 langelyje](#) ir toliau plėtojami šiuose poskirniuose.

1 langelis

Trumpa pagrindinių aspektų apžvalga

- Siūlomu veiklos rezultatų reglamentu sudaromos sąlygos tobulinti veiklos rezultatų ataskaitų teikimo procesus ir integruoti ES horizontaliuosius politikos prioritetus. Tačiau mūsų analizėje atkreipiamas dėmesys į keletą koncepcijos trūkumų, pavyzdžiui: nustatytos plačios ir kartais iš dalies sutampančios intervencinių priemonių sritys; išdirbio (produkto) rodikliai tam tikrais atvejais atspindi procedūrinius etapus (pavyzdžiui, teisės aktų priėmimą, strategijų patvirtinimą, administracinių struktūrų sukūrimą), o ne aiškiai nustatytus išdirbius; trūksta sąsajos tarp intervencinių priemonių sričių ir politikos tikslų; nepakankamai konkrečios bazinių ir siektinų reikšmių nustatymo metodikos. Bendras taisyklių rinkinys su rodikliais ir ES koeficientais, susietais su vienu intervencinių priemonių sričių rinkiniu, gali padėti sumažinti administracinę našta. Apskritai supaprastinimas daugiausia galimas tarp Komisijos ir valstybių narių, o administracinės naštos lygis nacionaliniu, regioniniu ir paramos gavėjų lygmeniu gali likti nepakitęs ar net padidėti.
- Į pasiūlymą neįtraukti poveikio rodikliai, nors jie aiškiai nurodyti geresnio reglamentavimo gairėse. Dėl to bus apsinkinti tolesni vertinimai. Be to, nustatėme trūkumų, susijusių su keliais rodikliais, taip pat tai, kad apie 25 % siūlomų intervencinių priemonių sričių neturi rezultatų rodiklių. Todėl pagal siūlomą veiklos rezultatų peržiūros sistemą gali būti vertinama įgyvendinimo pažanga, o ne tai, ar buvo pasiekti ES tikslai.
- Pasiūlyme centralizuotai nustatomi ES koeficientai visoms intervencinių priemonių sritims, kurie turi būti taikomi apskaičiuojant su išlaidomis susijusius

įnašus į horizontaliuosius aplinkos ir socialinius prioritetus. Tačiau, kadangi programų įnašai yra pagrįsti tik įverčiais, o ne faktinėmis išlaidomis, o kai kurios siūlomos ES koeficientų vertės, mūsų nuomone, yra neteisingos, esama rizikos, kad ES įnašas į horizontaliuosius prioritetus bus pervertintas.

- Siūlomoje sistemoje, skaitomoje kartu su Komisijos sektoriniais pasiūlymais dėl finansavimo programų, nėra aiškaus ryšio tarp finansavimo ir rezultatų. Be to, į pasiūlymą neįtrauktos nuostatos dėl informacijos apie viešąsias išlaidas, patirtas taikant iš ES biudžeto remiamas intervencines priemones, rinkimo, nors svarbu įvertinti efektyvumą ir ekonomiškumą.
- Pasiūlymu siekiama supaprastinti metinių veiklos rezultatų ataskaitų teikimą parengiant vieną veiklos rezultatų ataskaitą, tačiau jos turinys nėra išsamiai išdėstytas. Taip pat matome riziką, kad ne visa aktuali informacija, kuri šiuo metu pateikiama sektorių ataskaitose, bus įtraukta į vieną veiklos rezultatų ataskaitą.
- Pasiūlyme nebevartojama pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių sąvoka. Taigi nėra iš anksto nustatytų rodiklių, dėl kurių visos valstybės narės turėtų pateikti duomenis. Tai gali apsunkinti informacijos apie veiklos rezultatus agregavimą, nes tos pačios rūšies veiklos rezultatams registruoti gali būti naudojami skirtingi rodikliai.
- Pasiūlyme nėra pakankamai aiškios kontrolės ir atskaitomybės sistemos, skirtos pateiktos informacijos apie veiklos rezultatus patikimumui užtikrinti. Pavyzdžiui, pagal siūlomą sistemą, priešingai nei pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, prieš atlikdama mokėjimą Komisija nevykdytų privalomų tvarkingumo (tarpinių ir siektinų reikšmių) patikrų. Komisija taip pat turėtų nustatyti siektinų, tarpinių ir bazinių reikšmių nustatymo metodikas, kad būtų užtikrintas ES finansavimo ekonominis naudingumas ir nuoseklus valstybių narių užmojų lygis.
- Atlikdami Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės auditą, ne kartą atkreipėme dėmesį į tai, ko reikėtų pasimokyti, kad būsimos veiklos rezultatais grindžiamos priemonės būtų labiau orientuotos į veiklos rezultatus, būtų užtikrintas atskaitingumas ir skaidrumas. Apskritai pastebime, kad atitinkami klausimai tebėra neišspręsti, o svarbiausias iš jų yra poreikis sutelkti dėmesį į rezultatus, o ne į išdirbius.

ES pridėtinė vertė

- 05** Savo naujausioje apžvalgoje pabrėžėme⁶, kad teisės aktuose reikia aiškiai apibrėžti ES pridėtinę vertę ir nuosekliai bei sistemingai taikyti šią koncepciją skirstant ES lėšas programoms ir iniciatyvoms, taip pat užtikrinti, kad ES pridėtinė vertė būtų vertinama *ex post*.
- 06** Finansiniame reglamente⁷ reikalaujama, kad atliekant retrospektyvinius vertinimus būtų vertinami veiklos rezultatai, įskaitant tokius aspektus kaip ES pridėtinė vertė. Prie pasiūlymo pridedamoje teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažymoje⁸ aprašoma sąvoka „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ (kaip ES veiksmams sukuriama vertė, papildanti vertę, kurią būtų sukūrusios vien valstybės narės). Nors tai atitinka teisiškai neprivalomose [Komisijos geresnio reglamentavimo gairėse](#) tokiai sąvokai suteiktą reikšmę, pasiūlyme ES pridėtinė vertė teisiškai neapibrėžta. Todėl kyla rizika, kad įvairių intervencinių priemonių atveju ES pridėtinė vertė bus aiškinama skirtingai, todėl nagrinėjant skirtingas programas ES pridėtinės vertės vertinimų nebus galima palyginti. Be to, pasiūlyme nenumatyti minimalieji duomenų reikalavimai, būtini tam, kad būtų galima atlikti ES pridėtinės vertės vertinimus.
- 07** Pasiūlyme⁹ konkrečiai reikalaujama, kad Komisija, atlikdama vertinimus, išnagrinėtų ES pridėtinę vertę; jame nustatyta¹⁰, kad valstybės narės į savo vertinimus gali įtraukti ES pridėtinę vertę, tačiau nenustatyta, kad tai yra pareiga. Manome, kad siūloma sistema nesuteikia patikimo pagrindo užtikrinti sistemingus ir nuoseklius ES pridėtinės vertės vertinimus.

Procedūrų supaprastinimas

- 08** Naudojant vienodą veiklos rezultatų peržiūros sistemą, pasiūlymu siekiama sumažinti administracinę naštą, susijusią su veiklos rezultatų ataskaitų teikimu. Kokiu mastu siūloma sistema bus pasiektas supaprastinimo tikslas, galiausiai priklausys nuo faktinio valstybės narėms, regionams ir paramos gavėjams tenkančios administracinės naštos sumažinimo. Be to, siūlomas ES programų laikotarpio vidurio vertinimų pakeitimas įgyvendinimo

⁶ [Apžvalga 03/2025](#) „Daugiametės finansinės programos po 2027 m. galimybės“, p. 7.

⁷ 34 straipsnio 3 dalis.

⁸ 1.5.2. dalis „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“.

⁹ 10 straipsnis.

¹⁰ 11 straipsnis.

ataskaitomis¹¹ turėtų dar labiau padėti mažinti administracinę naštą, nes, užuot vertinus veiklos rezultatus, bus vertinama pažanga, padaryta siekiant tikslų¹². Tačiau, kadangi pasiūlyme nenumatomi šių laikotarpio vidurio įgyvendinimo ataskaitų turinio reikalavimai, kyla nestandartizuotų ataskaitų teikimo rizika, o kai Komisija turės pasiūlyti daugiametę finansinę programą (DFP) po 2034 m., bus atlikti nepakankami oficialūs vertinimai. Taip pat atkreipėme dėmesį į tam tikrus šio pasiūlymo ir siūlomo Europos fondo reglamento pagrindinių apibrėžčių neatitikimus, pavyzdžiui, tai, kas yra operacija (veiksmas), priemonė ar galutinis gavėjas, (taip pat žr. 36–38 ir 52 dalis).

- 09** Ataskaitų dėl ES biudžeto įnašo, skirto atrinktiems horizontaliesiems politikos prioritetams, teikimas bus supaprastintas, nes reikalavimai nurodyti viename reglamente, o ES koeficientai nustatyti kiekvienai intervencinių priemonių sričiai. Komisijos pasiūlymas atitinka Finansinio reglamento reikalavimus dėl horizontaliųjų prioritetų. Anksčiau pranešėme¹³, kad horizontaliųjų prioritetų įtraukimo į išlaidų programas mastas „labai skiriasi“.
- 10** Pasiūlyme¹⁴ numatyta, kad Komisija turi kasmet vienoje veiklos rezultatų ataskaitoje¹⁵ informuoti Tarybą ir Parlamentą apie programų ir veiklos įgyvendinimo lygį, vietoj to, kad vykdytų dabartinius 32 konkrečioms programoms taikomus ataskaitų teikimo reikalavimus¹⁶. Pažymime, kad pasiūlyme nėra išsamiai išdėstytas būsimų Komisijos metinių veiklos rezultatų ataskaitų turinys. Įžvelgiame riziką, kad ne visa aktuali informacija, kuri šiuo metu pateikiama sektorių ataskaitose, bus įtraukta į naujai nustatytą vieną veiklos rezultatų ataskaitą. Savo nuomonėje dėl pasiūlymo dėl priemonės „Globali Europa“¹⁷ taip pat pabrėžiame, kad dėl supaprastintų viešų ataskaitų teikimo reikalavimų Komisijai gali būti prarasta informacija, kuri yra svarbi įgyvendinant priemonę. Todėl atkreipiame dėmesį į tai, kad reikia suderinti supaprastinimą ir atitinkamos tikslinės informacijos apie veiklos rezultatus teikimą.

¹¹ Pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto aiškinamasis memorandumas, p. 7., 21 konstatuojamoji dalis ir 10 straipsnio 2 dalis.

¹² Ten pat, pasiūlymo 21 konstatuojamoji dalis.

¹³ 2021 m. metinė veiksmingumo ataskaita, 2.62 dalis.

¹⁴ 9 straipsnio 2 dalis.

¹⁵ Poveikio vertinimo ataskaita, p. 24, antraštinės dalies „Reporting of performance“ pirmoji pastraipa.

¹⁶ Ten pat, p. 12.

¹⁷ Nuomonė 07/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma priemonė „Globali Europa“, 22 dalis.

- 11** Pasiūlymas sukurti bendrųjų vartų portalą apims informaciją apie finansinį įgyvendinimą, finansavimo galimybes ir biudžeto veiklos rezultatus, sujungiant daugiau kaip 30 portalų ir rodiklių suvestinių¹⁸. Taip siekiama sumažinti sudėtingumą ir padidinti atsekamumą, o tai atitinka mūsų ankstesnes mintis¹⁹. Pabrėžiame, kad diversifikuotos ataskaitų teikimo sistemos derinimas siekiant sukurti bendruosius vartus pareikalaus didelių pastangų finansavimo ir išteklių atžvilgiu.

Veiklos rezultatų peržiūros sistema

- 12** Ne kartą atkreipėme dėmesį į tai, ko reikėtų pasimokyti, kad būsimos priemonės būtų labiau orientuotos į veiklos rezultatus, būtų užtikrinta atskaitomybė ir skaidrumas: į šią patirtį reikėtų atsižvelgti rengiant šiuo pasiūlymu nustatomą veiklos rezultatų peržiūros sistemą. Apskritai pastebime, kad atitinkami klausimai tebėra neišspręsti, o svarbiausias iš jų yra poreikis sutelkti dėmesį į rezultatus, o ne į išdirbius.
- 13** Siūloma veiklos rezultatų peržiūros sistema su suderintais rodikliais, metodikomis ir ataskaitų teikimo tvarka sudaro sąlygas pagerinti visų ES fondų veiklos rezultatų duomenų palyginamumą. Nors iš anksto nustatytų rodiklių rinkinyje daugiausia dėmesio skiriama išdirbio ir rezultato rodikliams, ketvirtadalis intervencinių priemonių sričių neturi rezultatų rodiklių, daugeliu atvejų susijusių su reformų intervencinių priemonių sritimis. Be to, nėra jokių poveikio rodiklių, kuriais būtų palengvinta retrospektyvinių vertinimų analizė, ir kai kuriais atvejais nesutinkame su Komisijos parengtu rodiklių klasifikavimu. Tai reiškia, kad siūlomo rodiklių sąrašo nepakaks, kad būtų galima išsamiai apžvelgti, ar buvo pasiekti ES tikslai, (žr. 48 ir 49 dalis).
- 14** Be to, nustatėme trūkumą, susijusį su keliais pasiūlymo I priede pateiktais išdirbio ir rezultato rodikliais. Visų pirma, kai kurie rodikliai yra neaiškūs dėl jų taikymo srities ir turinio arba juose daugiausia dėmesio skiriama procedūriniais ar administraciniais veiksmais, o ne apčiuopiamiems išdirbiam ar rezultatams²⁰. Tai trūkumai, kuriuos jau nustatėme atlikdami Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) auditą²¹. Savo nuomonėje dėl pasiūlymo dėl programos „Europos horizontas“ nurodėme, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų rodikliai yra susiję su išdirbiais (pavyzdžiui, remiamų

¹⁸ Poveikio vertinimo ataskaita, p. 4, antraštinės dalies „*Problem definition*“ pirmoji vaizdinė priemonė.

¹⁹ Apžvalga 03/2025, 2 langelio 2 dalis ir 5 langelio 6 dalis.

²⁰ Nuomonė 09/2026 dėl Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondo, 81 dalis ir III priedas.

²¹ 2024 m. metinė ataskaita, XXXVII dalis.

įmonių skaičiumi), o ne su rezultatais ar poveikiu, todėl jų nepakanka veiksmų rezultatams įvertinti. Taip pat pažymėjome, kad pagal siūlomus rodiklius nebūtų lengva rinkti konkrečios įmonės ir (arba) paramos gavėjo duomenis²².

- 15** Siūloma veiklos rezultatų peržiūros sistema nėra pakankamai gerai parengta, kad būtų galima įvertinti ir užtikrinti veiklos rezultatus²³. Pavyzdžiui, pagal pasiūlymą reikalaujama, kad nacionalinės ir regioninės partnerystės (NRP) planuose numatytos priemonės pagal intervencinių priemonių sritis būtų susietos su išdirbių ir rezultatų rodikliais, o galutinės tarpinės ir siektinos reikšmės būtų išdirbių rodikliai. Intervencinių priemonių sritys daugeliu atvejų yra neaiškiai nustatytos ir gali būti interpretuojamos, todėl su ta pačia sritimi galima susieti visiškai skirtingas priemones. Be to, išdirbių ir rezultatų rodikliai dažnai nėra aiškūs ir orientuoti į indėlius ar veiklą, todėl jų turinį ir aprėptį galima labai įvairiai aiškinti. Dėl šių trūkumų, panašių į nustatytus EGADP, susijusių su veiklos rezultatų peržiūros sistemos struktūra, bus sunku įvertinti veiklos rezultatus ir pateikti patikinimą dėl tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo. Savo [Apžvalgoje 02/2025](#) taip pat pažymėjome, jog tai, kad naudojamas su išlaidomis nesusijęs finansavimas, savaime nereiškia, kad priemonė yra grindžiama veiklos rezultatais.
- 16** Reguliariai pranešėme, kad dabartinės pasidalijamojo valdymo stebėsenos sistemos nesuteikė pakankamai informacijos²⁴ apie veiklos rezultatus ES lygmeniu: konkrečių programų rodiklių nebuvo galima apibendrinti ES lygmeniu, bendrų rodiklių buvo nedaug, o esami rodikliai buvo naudojami nenuosekliai. Manome, kad apskritai šis pasiūlymas yra teigiamas žingsnis sprendžiant šiuos susirūpinimą keliančius klausimus. Vis dėlto siūlomas suderintų intervencinių priemonių sričių ir veiklos rezultatų rodiklių taikymas biudžetui bus sudėtinga užduotis, ypač valstybėms narėms ir įgyvendinantiesiems partneriams, todėl Komisija turės pateikti aiškias gaires ir paaiškinimus (žr. [18](#), [52](#), [53](#) dalis).
- 17** Pažymime, kad pasiūlymu nutraukiamas dabartinėje DFP naudojamų pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (t. y. rodiklių, dėl kurių visos valstybės narės privalo teikti ataskaitas), taikymas. Nors bendru rodiklių sąrašu siekiama supaprastinti padėtį, vis tiek įžvelgiame riziką, kad gali kilti sunkumų agreguojant informaciją apie veiklos rezultatus, nes tos pačios rūšies veiklos rezultatams registruoti gali būti naudojami skirtingi išdirbio rodikliai.

²² Nuomonė 02/2026 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, 46 dalis.

²³ Nuomonė 09/2026, 28 ir 29 dalys.

²⁴ Apžvalga 04/2025 „ES sanglaudos politikos ateitis“, 81–86 dalys; [Specialioji ataskaita 04/2024](#) „ES kelių eismo saugumo tikslų siekimas“, VII, 33, 34 ir 98 dalys; [Specialioji ataskaita 24/2021](#) „Veiksmingumu grindžiamas finansavimas įgyvendinant sanglaudos politiką“, 42 dalis; [Specialioji ataskaita 14/2021](#) „INTERREG bendradarbiavimas“, 74, 77 ir 79 dalys.

- 18** Nors siūlomu iš anksto nustatytų rodiklių rinkiniu remiamas skaidrumas ir supaprastinimas, dėl jo taip pat gali sumažėti Komisijos ar valstybių narių atliekamo NRP planų ar priemonių įgyvendinimo stebėjimo išsamumas. Todėl pasiūlymu valstybėms narėms suteikiama galimybė²⁵ tinkamai pagrįstais atvejais, gavus Komisijos sutikimą, priskirti į I priedą neįtrauktus išdirbio rodiklius. Be to, dėl į I priedą neįtraukto išdirbio arba rezultato rodiklio priskyrimo gali būti apsunkintas duomenų agregavimas ES lygmeniu. Mūsų nuomone, rodiklių, neįtrauktų į I priedą, naudojimas turėtų būti griežtai apribotas iki minimumo. Manome, kad akivaizdu, jog Komisija turi pakankamai anksti paskelbti pasiūlyme²⁶ nurodytus gairių ir ataskaitų teikimo reikalavimus, kad būtų lengviau atlikti bendrą ES biudžeto veiklos rezultatų vertinimą.
- 19** Pasiūlyme²⁷ teigiama, kad „Sajungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai“, tačiau nepateikiama išsamesnės informacijos. Jame nustatytas panašus reikalavimas, konkrečiai skirtas lėšoms, kurioms taikomas netiesioginis valdymas²⁸. Į Komisijos ir įgyvendinančiųjų partnerių pasirašytus susitarimus turėtų būti įtrauktos atitinkamos nuostatos dėl veiklos rezultatų duomenų teikimo pagal Veiklos rezultatų reglamentą. Tačiau dabartinė praktika rodo, kad įgyvendinantieji partneriai yra linkę naudoti savo rodiklius²⁹, o tai gali lemti skirtumus, darančius poveikį galimybei agreguoti veiklos rezultatų duomenis.
- 20** Nuolat pranešame³⁰, kad ES finansuojami veiklos rezultatais grindžiami modeliai turėtų būti taikomi tik tada, kai finansavimas yra aiškiai susietas su rezultatais. Manome, kad siūlomoje sistemoje toks susiejimas nenumatytas. Su rezultatais susijęs veiksmingumas nebus mokėjimo sąlyga, nes mokėjimai grindžiami pasiektomis tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, kurios nustatomos pagal išdirbio rodiklius³¹. Veiklos rezultatų peržiūros sistemoje turėtų būti ne tik nustatytos mokėjimo sąlygos, pavyzdžiui, tarpinės ir siektinos

²⁵ 14 straipsnio 2 dalies a punktas.

²⁶ 8 straipsnio 3 dalis ir 9 straipsnio 1 dalis.

²⁷ 9 straipsnio 1 dalis.

²⁸ 17 straipsnio 3 dalis.

²⁹ [Specialioji ataskaita 20/2025](#) „Komisijos parama kovai su badu Užsachario Afrikoje“, 69 dalis.

³⁰ [Nuomonė 06/2022](#) (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sajungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (nauja redakcija), 25 dalis; [Specialioji ataskaita 26/2023](#) „Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės veiksmingumo stebėsenos sistema“, 22–51 dalys; [Apžvalga 02/2025](#) „Orientavimasis į veiksmingumą, atskaitomybę ir skaidrumą“, 24–42 dalys, [Apžvalga 03/2025](#), 5 langelis; [Apžvalga 04/2025](#), 64 dalis.

³¹ 14 straipsnio 2 dalies a punktas.

reikšmės, bet ir visi būtini elementai veiksmingumui, efektyvumui ir ekonomiškumui įvertinti. Į pasiūlymą neįtrauktos nuostatos dėl informacijos apie viešąsias išlaidas, patirtas taikant iš ES biudžeto remiamas intervencines priemones, rinkimo, nors svarbu įvertinti efektyvumą ir ekonomiškumą, kaip nustatyta Finansiniame reglamente³². Tai nurodėme savo ataskaitose dėl Ekonomikos gavinimo ir atsparumo didinimo priemonės³³.

- 21** Daugiau informacijos apie mokėjimo sąlygas, kai taikomas su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelis, pateikiame savo nuomonėse dėl pasiūlymo dėl Europos fondo ir pasiūlymo dėl priemonės „Globali Europa“³⁴. Nuomonėje dėl Europos fondo³⁵ pažymime, kad įgyvendinimo modelis priklauso nuo to, ar bus pasiektos su išdirbiais susijusios tarpinės ir siektinos reikšmės, nuo kurių priklauso mokėjimai. Tai reiškia, kad daugiausia dėmesio skiriama įgyvendinimo pažangai, o ne rezultatams. Reikia, kad išlaidų įverčiai būtų patikimi, tačiau pasiūlyme šiuo atžvilgiu trūksta tinkamų apsaugos priemonių. Valstybės narės neprivalo pranešti apie kiekvienos operacijos viešąsias išlaidas. Todėl tarpinės ir siektinos reikšmės turi būti tiksliai nustatytos, kad būtų aišku, kada jos gali būti laikomos pasiektomis. Dėl skirtingos struktūros, užmojo ir aiškinimo valstybėse narėse kyla rizika, kad sumažės palyginamumas, vienodas požiūris ir bendras ES išlaidų veiklos rezultatų vertinimas.
- 22** Kadangi finansavimas valstybių narių planuose bus susietas su pasiektomis tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, siekiant užtikrinti, kad ES finansavimas būtų ekonomiškai naudingas, labai svarbu nustatyti tinkamas tų tarpinių ir siektinų reikšmių vertes, kad jos atitiktų poreikius, atspindėtų pažangą siekiant priemonių tikslų ir atitiktų finansuojamų priemonių įgyvendinimo laikotarpį³⁶. Nei šiame pasiūlyme, nei Komisijos pasiūlymuose dėl konkrečių programų nėra nustatytos siektinų ir tarpinių reikšmių, taip pat pradinių reikšmių ir numatomų rezultatų rodiklių verčių nustatymo metodikos.
- 23** Pabrėžiame, kad svarbu nustatyti tokią metodiką, kad būtų užtikrintas nuoseklus valstybių narių užmojų lygis ir kad ES finansavimas galėtų būti ekonomiškai naudingas. Labai svarbu užtikrinti, kad būtų nustatytos suderintos mokėjimo sąlygos ir kad jos būtų nuosekliai taikomos visoms valstybėms narėms, kad būtų užtikrintas vienodas požiūris, nes savo

³² Finansinio reglamento 33 straipsnis.

³³ Apžvalga 02/2025, 35 dalis; Specialioji ataskaita 14/2024 „Žalioji pertvarka“, IV dalis ir 4 rekomendacija; Specialioji ataskaita 26/2023, 102 dalis ir 4 rekomendacijos b punktas.

³⁴ Nuomonė 09/2026, 30–36, 117, 134–137 dalys; Nuomonė 07/2026, 24 ir 81 dalys.

³⁵ Nuomonė 09/2026, pagrindinių aspektų langelio 6 įtrauka.

³⁶ Apžvalga 02/2025, p. 12 pateiktas langelis, 2 įtrauka.

ankstesniame audito darbe nustatėme su panašiais projektais susijusių užmojo skirtumų³⁷. Be to, anksčiau pabrėžėme, kad pagal valstybių narių planus finansuojamomis priemonėmis turėtų būti sprendžiami nustatyti uždaviniai, pavyzdžiui, įgyvendinant Europos semestrą³⁸.

24 Taip pat norėtume priminti mūsų atliktą su išlaidomis nesusijusio finansavimo naudojimo rizikos ir galimybių patikimo finansų valdymo atžvilgiu vertinimą. Atsižvelgdama į mūsų ankstesnių auditų metu nustatytus faktus dėl patirties, susijusios su kita DFP (Apžvalga 03/2025) ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone (Apžvalga 02/2025), Komisija turėtų kiekvienu konkrečiu atveju atidžiai įvertinti, ar ši finansavimo galimybė yra tinkama didžiajai siūlomų išlaidų daliai. Šią riziką plačiau aptariame savo nuomonėje dėl Europos konkurencingumo fondo³⁹, nuomonėje dėl programos „Europos horizontas“⁴⁰ ir nuomonėje dėl Bendrosios rinkos ir muitinės programos⁴¹. Be to, savo nuomonėje dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo⁴² atkreipiame dėmesį į riziką, kai tokios priemonės naudojamos kartu su įvairiomis ES finansavimo programomis, pagal kurias tuo pačiu laikotarpiu finansuojamos panašios priemonės ir veiksmai.

Su išlaidomis susijusių tikslų suderinimas su ES masto politikos prioritetais

25 Anksčiau esame pažymėję, kad tikslai turi būti aiškiai apibrėžti ir atspindėti skirstant ES lėšas, kad poveikis būtų kuo didesnis⁴³. Į pasiūlymą įtrauktas naujas Finansinio reglamento

³⁷ Ten pat, 30 dalis, 3 diagrama.

³⁸ Ten pat, p. 12 pateiktas langelis, 1 įtrauka, 04 ir 07 dalys.

³⁹ Nuomonė 01/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (EKF), 56 dalis.

⁴⁰ Nuomonė 02/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, 31 dalis.

⁴¹ Nuomonė 08/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. bendrosios rinkos ir muitinės programa, 43 dalis.

⁴² Nuomonė 06/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo ir Sąjungos paramos ekstremaliosioms sveikatos situacijoms pasirengti ir į jas reaguoti, 40 dalis.

⁴³ Apžvalga 02/2025, p. 8 pateiktas langelis, 4 įtrauka, 13 ir 31 dalys.

reikalavimas, kad visos programos būtų įgyvendinamos nedarant reikšmingos žalos aplinkai, laikantis darbo ir įdarbinimo sąlygų ir taikant lyčių lygybės principą. Apskritai jame pateikiama aiškesnė ataskaitų dėl su horizontaliaisiais prioritetais susijusių veiklos rezultatų teikimo sistema (žr. 39, 40 ir 44 dalis). Tačiau pateikiame keletą konkrečių pasiūlymų, kaip pašalinti trūkumus, susijusius su savalaikėmis gairėmis dėl reikšmingos žalos nedarymo ir požiūrio į lyčių aspekto integravimą nuoseklumo (žr. 43, 45 ir 46 dalis).

- 26** Pasiūlyme⁴⁴ nustatoma trijų pakopų ES koeficientų verčių sistema (0 %, 40 % ir 100 %), kuri turi būti taikoma apskaičiuojant išlaidų įnašus į horizontaliąsias politikos sritis. Pasiūlymu bus sudarytos sąlygos pagerinti klimato srities išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų stebėsenos nuoseklumą horizontaliai nustatant ES koeficientus visoms intervencinių priemonių sritims. Tačiau pasiūlyme neatsižvelgiama į pasikartojantį trūkumą, t. y. į tai, kad programų įnašai įgyvendinant įvairius prioritetus grindžiami įverčiais, o ne faktinėmis išlaidomis. Atlikę klimato aspekto integravimo auditus⁴⁵ nustatėme, kad Komisijos nurodytos 2014–2020 m. DFP išlaidos buvo pervertintos. Manome, kad naujajame pasiūlyme vis dar esama rizikos, kad kai kurie koeficientai bus pervertinti (žr. 42 dalį).
- 27** Pasiūlyme nustatyta 35 % siektina reikšmė apima klimato ir aplinkos tikslus (įskaitant biologinės įvairovės), tuo tarpu dabartinėje DFP klimato ir biologinės įvairovės tikslai yra atskirti. Todėl procentiniai dydžiai nėra palyginami (žr. 39 ir 41 dalis). Pažymime, kad į pasiūlymą neįtraukti darnaus vystymosi tikslų ir skaitmeninės pertvarkos koeficientai kaip prioritetai, kuriuos reikia stebėti. Pasak Komisijos, siūloma intervencinių priemonių sričių sistema turėtų sudaryti sąlygas stebėti išlaidas, kuriomis remiama ši politika, tačiau pasiūlyme nepaaiškinama, kaip tai bus daroma. Darnaus vystymosi tikslai yra svarbus Komisijos prioritetas⁴⁶, o išlaidos skaitmeninei pertvarkai yra horizontalusis dabartinės DFP prioritetas.

Išleistų lėšų skaidrumas, atskaitomybė už jas ir jų atsekamumas

- 28** Komisija veiklos rezultatų duomenis gauna iš daugelio įvairių suinteresuotųjų subjektų (pavyzdžiui, nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens valstybių narių institucijų, naudos gavėjų, Komisijos padalinių, decentralizuotų agentūrų, įvairių ES įstaigų, trečiųjų valstybių,

⁴⁴ 8 straipsnis ir I priedas.

⁴⁵ Specialioji ataskaita 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m. ES biudžete“, VI, VII, 57 ir 60 dalys; Specialioji ataskaita 14/2024, IV ir 23 dalys.

⁴⁶ Politinės gairės „Daugiau siekianti Sąjunga. Mano Europos darbotvarkė“, taip pat žr. *EU Voluntary Review on the Implementation of the 2030 Agenda (EUVR)*.

tarptautinių organizacijų ir kitų organizacijų partnerių už ES ribų). Veiklos rezultatų duomenų patikimumo ir kokybės užtikrinimas yra vienas didžiausių veiklos rezultatų valdymo uždavinių. Anksčiau esame nustatę, kad kai kuriais atvejais valstybių narių pateikti veiklos rezultatų duomenys nebuvo visiškai patikimi⁴⁷, ir Komisija tai taip pat pripažino. Taip pat nustatėme spragų, susijusių su Komisijos⁴⁸ pateiktų duomenų, kuriais grindžiami veiklos rezultatų rodikliai, atsekamumu, ir reguliariai nustatėme⁴⁹, kad dėl patikimų veiklos rezultatų duomenų stygiaus sumažėjo vertinimų naudingumas.

- 29** Pasiūlyme išvardijami rezultato ir išdirbio rodikliai DFP pradžioje, veiklos rezultatų ataskaitas įtraukiant į vieną teisės aktą. Tačiau pasiūlyme nėra aiškios veiklos rezultatų duomenų kontrolės ir atskaitomybės sistemos, kad būtų užtikrinta jų kokybė ir patikimumas. Kadangi ši tvarka paprastai priklauso nuo valdymo būdo, sektorių reglamentuose turėtų būti įvardyta aiški kontrolės ir atskaitomybės tvarka. Tai taip pat turėtų apimti procesą, skirtą sistemingai tikrinti, kaip vykdomi sutartiniai įsipareigojimai, kai jie yra veiklos rezultatų rodikliai, kurių ES paramos gavėjai turi laikytis gavę ES išmokas⁵⁰. Daugiau informacijos apie kontrolės ir atskaitomybės tvarką pateikiame savo nuomonėse dėl pasiūlymo dėl Europos fondo ir pasiūlymo dėl Europos konkurencingumo fondo⁵¹. Vis dėlto, nepaisant to, kurios įgyvendinimo ir finansavimo galimybės galiausiai bus pasirinktos, norime pabrėžti, kad svarbu, kalbant apie leidžiamas lėšas, užtikrinti pakankamą atitikties, skaidrumo, atskaitomybės ir atsekamumo lygį, taip pat patikimą finansų valdymą.
- 30** Įgyvendinant EGADP įgyta patirtis⁵² taip pat apėmė išleistų lėšų atsekamumo, atskaitomybės už jas ir jų skaidrumo aspektus. Visų pirma paminėjome su išlaidomis nesusijusio finansavimo sistemos valdymo ir kontrolės sistemas ir mokėjimų tvarkingumą, įskaitant ES ir nacionalinių taisyklių laikymąsi. Šie aspektai nėra šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dalis, tačiau jie aptariamai mūsų nuomonėje dėl pasiūlymo dėl

⁴⁷ 2023 m. metinė ataskaita, 3.59 dalis; [Specialioji ataskaita 25/2025](#) „LIFE strateginiai projektai“ 11 dalis ir 2 rekomendacija; [Specialioji ataskaita 16/2025](#) „ES finansavimas kovai su miškų gaisrais“, 56 ir 57 dalys; [Specialioji ataskaita 26/2023](#), VI dalis.

⁴⁸ 2024 m. metinė ataskaita, 3.80 dalis.

⁴⁹ [Apžvalga 04/2025](#), 21 ir 89 dalys, 5 langelis (4 galimybė); [Specialioji ataskaita 05/2025](#) „Sanglaudos veiksmai dėl pabėgėlių Europoje“ III, 78 ir 86 dalys; [Specialioji ataskaita 14/2023](#) „Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“ programavimas“, [Specialioji ataskaita 17/2024](#) „ES pagalbos Afrikai patikos fondas“, 4 rekomendacija; [Specialioji ataskaita 26/2024](#) „Trečiųjų šalių piliečių integracija Europos Sąjungoje“, 79–82 ir 104 dalys.

⁵⁰ 2024 m. metinė ataskaita, 6.3 rekomendacija, p. 266.

⁵¹ [Nuomonė 09/2026](#), 40, 41, 102–109 dalys; [Nuomonė 01/2026](#), 67 dalis.

⁵² [Apžvalga 02/2025](#), p. 10 pateiktas langelis.

Europos fondo⁵³. Kad būtų galima susidaryti išsamų vaizdą, apibendrinsime pagrindinius aspektus.

- *Sąlygos, kuriomis valstybės narės gauna mokėjimus, turėtų apimti ES ir nacionalinių taisyklių laikymąsi.* Manome, kad Europos fondo pasiūlyme turėtų būti nurodyta, kaip bus vertinama ir užtikrinama pagrindinių operacijų atitiktis taikytinai ES ir nacionalinei teisei, įskaitant viešųjų pirkimų, valstybės pagalbos ir kitiems horizontaliesiems reikalavimams. Reglamente turėtų būti paaiškinta, kad ES ir nacionalinės teisės laikymasis yra privalomas ir kad reikalavimų nesilaikymas valstybei narei turėtų turėti finansinių pasekmių. Kadangi galutinė atsakomybė tenka Komisijai, ji turėtų nustatyti veiksmingus kontrolės ir audito reikalavimus. Aiškiai nenurodant reikalavimų nesilaikymo pasekmių, ypač susijusių su finansinėmis pataisomis ir susigrąžinimu, kyla rizika, kad Komisijos patikinimas gali būti nepakankamas pagrindas ES išlaidų teisėtumui ir tvarkingumui patvirtinti⁵⁴.
- *Valstybėse narėse turėtų būti įdiegtos tinkamos kontrolės sistemos, o Komisija jas turėtų patikrinti prieš pradėdant įgyvendinimą.* Europos fondo pasiūlymas iš esmės grindžiamas prielaida, kad NRP plano institucijų ir valdymo bei kontrolės sistemos veikimas bus nenutrūkstamas, todėl pritaikymo mastas gali būti nepakankamai įvertintas. Siekiant sustiprinti Komisijos gebėjimą suteikti reikiamą patikinimą, turėtų būti reikalaujama iš anksto patikrinti įdiegtas sistemas⁵⁵.
- *Mokėjimų sustabdymo metodika turėtų būti grindžiama objektyviais kriterijais, o ne subjektyvia nuomone.* Pasiūlyme dėl Europos fondo numatyta galimybė taikyti sustabdymą, jei kyla rizika veiksmingam priemonių įgyvendinimui ir jei šiurkščiai nesilaikoma veiksmų lygmeniu taikytinos teisės. Pasiūlymu Komisijai ir valstybėms narėms leidžiama tarpusavyje susitarti dėl procedūros pratęsimo, dėl kurio gali būti vėluojama taikyti finansines pataisas⁵⁶.

31 Į pasiūlymą neįtraukti duomenų valdymo klausimai, pavyzdžiui, IT sistemų (įskaitant valstybių narių sistemas) sąveikumas, įrašų saugojimas, būtiniausi tikrinimo reikalavimai ir atsakomybė už duomenų kokybę. Nesant aiškių apibrėžčių, taisyklių, gairių ir suderintų patikrų, taip pat pasekmių, susijusių su uždelstu neišsamų ar netikslių duomenų teikimu, valstybių narių, trečiųjų valstybių, tarptautinių organizacijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų praktika gali skirtis ir kyla rizika, kad duomenų patikimumo ir palyginamumo problemos

⁵³ Nuomonė 09/2026, 40–47 dalys.

⁵⁴ Ten pat, 42 dalis.

⁵⁵ Ten pat, 44 dalis.

⁵⁶ Ten pat, 135–137 dalys.

išliks⁵⁷. Pabrėžiame, kad šie elementai yra labai svarbūs atskaitomybės, finansų kontrolės ir audito tikslais.

- 32** Į pasiūlymą įtraukta viena bendra interneto svetainė, kurioje pranešama apie pažangą, susijusią su įvairiais fondais, ir teikiama informacija apie ES lėšų gavėjus ir operacijas – bendrieji vartai (žr. 11 dalį). Tai padidins skaidrumą, nes bus sutelkta šiuo metu keliuose interneto portaluose saugoma informacija. Pasiūlyme numatyta⁵⁸, kad bendrieji vartai bus reguliariai atnaujinami. Mūsų atliktas EGADP ataskaitų teikimo vertinimas parodė, kad, siekiant padidinti skaidrumą, reikėtų laiku pateikti skaidrią informaciją apie tai, koks buvo finansavimo indėlis siekiant priemonės tikslų ir kaip tai buvo padaryta⁵⁹.
- 33** Todėl manome, jog svarbu, kad Komisija nustatytų, kaip dažnai bendrieji vartai bus atnaujinami ir kaip sistema leis išgauti konkrečių laikotarpių duomenis. Tokias su laiku susijusias problemas nustatėme Komisijos veiklos rezultatų ataskaitose, kai išsamūs duomenys, susiję su pateiktais skaičiais, buvo prieinami tik ataskaitinę dieną, po kurios duomenys pasikeisdavo dėl naujų įrašų⁶⁰. Pasiūlyme ir pasiūlymuose dėl konkrečių programų nenurodyta, kaip bus užtikrintas bendruosiuose vartuose pateikiamų veiklos rezultatų duomenų patikimumas ir kokybė (žr. 29 dalį).
- 34** Bendrųjų vartų ir kitų skaitmeninių sprendinių kūrimas ir priežiūra kelia techninę riziką, pavyzdžiui, sistemų gedimus, kibernetinio saugumo grėsmes ir sąveikumo su esamomis sistemomis problemas. Griežtų IT saugumo priemonių įgyvendinimas, reguliarius sistemos testavimas ir nenumatytų atvejų planų turėjimas gali padėti mažinti technologinę riziką. Informacinės sistemos, kuriomis remiamas skaidrumas ir veiklos rezultatų ataskaitų teikimas, turėtų būti sukurtos taip, kad prie jų audito ir kontrolės tikslais būtų suteikta visapusiška prieiga⁶¹. Be to, ilgai turėtų užtikrinti atsekamumą ir išlikti pritaikomos prie kintančių analitinių priemonių, įskaitant duomenų analitikos priemones ir dirbtinį intelektą.

⁵⁷ 2023 m. metinė ataskaita, 3.49 dalis.

⁵⁸ 12 straipsnio 5 dalis.

⁵⁹ Apžvalga 02/2025, 39 dalis, 2 langelis.

⁶⁰ 2024 m. metinė ataskaita, 3.54 dalis.

⁶¹ Apžvalga 02/2025, p. 8 pateiktas langelis, 5 įtrauka, 42 dalis.

Metinės valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitos paskelbimo data

35 Anksčiau pranešėme⁶², kad dėl metinės valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitos paskelbimo iki kitų metų birželio 30 d. datos ribojama šios ataskaitos aprėptis mūsų metinėje ataskaitoje. Pasiūlyme numatyta⁶³, kad Komisija turi kasmet teikti veiklos rezultatų ataskaitas, ir nurodomos iš Finansinio reglamento kylančios pareigos. Palikus galioti birželio 30 d. terminą bus labai apribotos Audito Rūmų galimybės laiku pateikti išsamų metinės valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitos vertinimą, kad būtų galima patvirtinti biudžeto įvykdymą.

⁶² Apžvalga 04/2024 „Komisijos parengta 2023 m. metinė ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita“, 04 dalis.

⁶³ 9 straipsnio 2 dalis.

Konkrečios pastabos

1 skyrius. Bendrosios nuostatos (1–3 straipsniai)

- 36** Siekiant išvengti skirtingų aiškinimų tarp įvairių šalių, dalyvaujančių naudojant ES lėšas, valstybių narių, taip pat Komisijos ir kitų ES institucijų lygmeniu, būtinos aiškios apibrėžtys. Tai bus ypač svarbu ES priemonių, kurių mokėjimai atliekami remiantis kiekybiniais ar kokybiniais pasiekimais, pavyzdžiui, reglamentu siūlomo Europos fondo, atveju. Mūsų su EGADP susijęs darbas parodė, kad neaiškus mokėjimo sąlygų, pavyzdžiui, tarpinių ar siektinų reikšmių, nustatymas lemia skirtingą galimą jų įgyvendinimo aiškinimą⁶⁴. Visos mokėjimo ir tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti aiškiai ir išsamiai nustatytos remiantis objektyviai patikrinamais kriterijais, kad būtų sumažinta skirtingų ir savo nuožiūra vykdomų teisinių reikalavimų vertinimų rizika.
- 37** Pasiūlymo 2 straipsnyje pateikta sąvokos „operacija“ („veiksmas“) apibrėžtis skiriasi nuo siūlomo Europos fondo reglamento 4 straipsnyje pateiktos apibrėžties ir nėra susijusi su sutartimis. Tai reiškia, kad pagal siūlomą Europos fondo reglamentą sutartis būtų operacija, kuria prisidedama prie I priede nustatytų išdirbio ar rezultato rodiklių, nors pagal pasiūlymą dėl veiklos rezultatų reglamento taip gali nebūti. Be to, nereikalaujama, kad bendruosiuose vartuose būtų teikiama informacija apie sutartis, nes jos nelaikomos operacijomis pagal pasiūlymą dėl veiklos rezultatų reglamento. Šiame pasiūlyme ir siūlomame Europos fondo reglamente sąvoka „priemonė“ apibrėžiama skirtingai. Siekiant išvengti neatitikimų siūlome suderinti naujo DFP pasiūlymų rinkinio sąvokos „operacija“ („veiksmas“) apibrėžtį (dar žr. [II priedą](#)).

⁶⁴ 2024 m. metinė ataskaita, XXXVII dalis.

38 Pasiūlyme, be kita ko, nustatyta⁶⁵, kad bendruosiuose varuose bus teikiama informacija apie gavėjus, nurodyta Finansinio reglamento 38 straipsnyje. Sąvokos „gavėjas“ apibrėžtis siūlomame Europos fondo reglamente skiriasi nuo Finansiniame reglamente pateiktos apibrėžties. Pasiūlyme dėl veiklos rezultatų reglamento ji neapibrėžiama, nors apibrėžiant operacijas minimas terminas „galutinis gavėjas“ ir reikalaujama, kad ES finansavimo gavėjams būtų nustatyti proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai. Galiausiai sąvoka „naudos gavėjas“ pasiūlyme taip pat neapibrėžta, nors ji minima 18 straipsnyje. Dėl to kyla rizika, kad ataskaitos bus teikiamos nenuosekliai. Siūlome įtraukti sąvokų „gavėjas“ ir „naudos gavėjas“ apibrėžtis arba pateikti nuorodas į atitinkamą teisės aktą, kuriame šios sąvokos apibrėžtos, (taip pat žr. *II priedą*).

2 skyrius. Horizontalieji principai (4–7 straipsniai)

39 Pasiūlyme⁶⁶ nustatyta minimali siektina reikšmė – 35 % visų DFP išlaidų (išskyrus saugumo ir gynybos išlaidas) skirti klimato politikos veiksams ir aplinkos tikslams. Pagal dabartinę DFP ES planavo bent 30 % savo biudžeto skirti su klimatu susijusioms išlaidoms. Taip pat buvo nustatyta atskira 7,5 % biologinei įvairovei skirta siektina reikšmė 2024 m. metiniame biudžete ir 10 % siektina reikšmė 2026 ir 2027 m.; buvo nustatyta išlaidų įnašų siekiant abiejų siektinų reikšmių sutapimų. Kadangi pasiūlyme nustatyta 35 % klimato politikos veiksams ir aplinkos tikslams, taip pat įskaitant biologinę įvairovę, skirta siektina reikšmė, norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad abiejų DFP išlaidų siektinos reikšmės nėra palyginamos. Į pasiūlymą⁶⁷ įtraukta nuostata dėl tinkamų priemonių, kurių reikia imtis tais atvejais, kai pažanga nepakankama, siekiant užtikrinti, kad išlaidos atitiktų bendrą 35 % siektiną reikšmę, laikantis tarpinstitucinio susitarimo dėl 2021–2027 m. DFP.

40 Pasiūlyme⁶⁸ klimato kaitos švelninimui, prisitaikymui prie klimato kaitos ir atsparumui jai priskiriami atskiri ES koeficientai. Tai atitinka ankstesnes Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose⁶⁹ pateiktas rekomendacijas. Įnašas siekiant klimato politikos veiksmų ir aplinkos tikslų bus apskaičiuojamas naudojant didžiausią koeficientą klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie klimato kaitos ir atsparumo jai bei aplinkos srityse. Taip turėtų būti užkirstas kelias dvigubam kelių prioritetų įskaičiavimui į tas pačias programas ar veiklą.

⁶⁵ 12 straipsnio 1 dalies b punktas.

⁶⁶ 4 straipsnio 2 dalis.

⁶⁷ 4 straipsnio 5 dalis.

⁶⁸ 4 straipsnio 2 dalis.

⁶⁹ Specialioji ataskaita 09/2022, 41 dalis; Specialioji ataskaita 14/2024, 23 dalis.

- 41** Nors biologinės įvairovės stebėjimas minimas 4 straipsnio 1 dalyje, ES biologinės įvairovės išlaidų siektinos reikšmės nebėra, o I priede nėra nuorodų į biologinę įvairovę. Komisijos poveikio vertinimo ataskaitoje⁷⁰ teigiama, kad ES biudžeto išlaidų, kuriomis prisidedama prie biologinės įvairovės, stebėjimas bus pagerintas, tačiau iš pasiūlymo neaišku, kaip tai bus daroma.
- 42** Pasiūlyme⁷¹ nustatoma trijų pakopų ES koeficientų verčių sistema (0 %, 40 % ir 100 %), kuri turi būti taikoma apskaičiuojant išlaidų įnašus į horizontaliąsias politikos sritis. Pabrėžiame, kad mūsų auditų metu nustatyta, jog 2014–2020 m. kai kuriais koeficientais buvo pervertintas intervencinių priemonių sričių įnašas į klimato politikos veiksmus ir aplinkos tikslus⁷². Manome, kad kai kuriais atvejais siūlomos ES koeficientų vertės, skirtos klimato ir aplinkos išlaidoms stebėti, vėl yra pervertintos. Pavyzdžiui, intervencinių priemonių sritis „Tarpvalstybinės svarbos energetikos infrastruktūra pagal TEN-E reglamentą“, Komisijos nuomone, prie klimato kaitos ir jos švelninimo prisideda 100 %, tačiau, remiantis Audito Rūmų vertinimu, prisidedama tik 40 %, nes mūsų [Specialiojoje ataskaitoje 09/2022](#) elektra varomo transporto projektų įnašas į klimato politikos veiksmus įvertintas kaip vidutinis.
- 43** Komisijos siūlomame Europos fondo reglamente nustatyta, kad valstybės narės gali Komisijai pateikti planų projektus nuo 2027 m. birželio mėn. Tačiau iš šioje nuomonėje aptariamo pasiūlymo ir siūlomo Europos fondo reglamento neaišku, kokius kriterijus valstybės narės ir Komisija turėtų taikyti vertindamos reikšmingos žalos nedarymo principo laikymąsi. Taip pat neaišku, koku lygmeniu (plano, politikos srities, veiklos ar priemonės) bus atliekamas vertinimas. Todėl labai svarbu⁷³ laiku parengti reikšmingos žalos nedarymo principo gaires, kurios turi būti pateiktos iki 2027 m. sausio 1 d.⁷⁴ ir kuriomis bus grindžiamas šio principo taikymas ir atitikties vertinimas, (žr. [II priedą](#)).
- 44** Pasiūlyme⁷⁵ nustatyti balai, kuriais atspindima, koku mastu iš ES biudžeto finansuojama veikla remiama lyčių lygybė, o IV priede išvardytos programos ir veikla, kuriomis integruojamas lyčių aspektas. Tai atitinka mūsų rekomendaciją, pateiktą 2021 m.

⁷⁰ [Poveikio vertinimo ataskaita](#), p. 62.

⁷¹ 8 straipsnis ir I priedas.

⁷² [Specialioji ataskaita 09/2022](#), IV dalis.

⁷³ [Apžvalga 04/2025](#), 3 langelio 1 dalis, 15 ir 32 dalys, [Specialioji ataskaita 14/2024](#), 3 rekomendacija.

⁷⁴ Pasiūlymo 5 konstatuojamoji dalis.

⁷⁵ 7 straipsnis.

ataskaitoje dėl ES biudžeto veiksmingumo⁷⁶. Pažymime, kad pasiūlyme⁷⁷ reikalaujama, kad Komisija parengtų atitinkamas technines gaires (žr. *II priedą*).

- 45** Taip pat nustatėme, kad I priede pateikiami identiški rodikliai, suskirstyti pagal lytį tik kai kuriose intervencinių priemonių srityse, pavyzdžiui, rodiklis „Išsaugotų arba sukurtų darbo vietų skaičius“ suskirstytas pagal lytį intervencinių priemonių srityje „Investicijos į mėlynąją ekonomiką, įskaitant pažangiąją specializaciją“, bet ne intervencinių priemonių srityje „Investicijos į žemės ūkį ir miškininkystę (išskyrus žaliąsias arba gyvūnų sveikatos, biologinio saugumo ir gyvūnų gerovės gerinimo priemones)“ (žr. *II priedą*).
- 46** Pasiūlyme nenustatyta minimali veiksmy, kuriais remiama lyčių lygybė, dalis. Dabartinio Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“) reglamento 44 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „[b]ent 85 % naujų veiksmy, įgyvendinamų pagal Priemonę, atveju lyčių lygybė turėtų būti pagrindinis arba svarbus tikslas, [...]. Bent 5 % tų veiksmy pagrindinis tikslas turėtų būti lyčių lygybė ir moterų bei mergaičių teisės ir įgalėjimas“. Nenustačius minimalios veiksmy, kuriais remiama lyčių lygybė išorės veiksmy srityje, dalies, kyla rizika, kad lygybės politikos tikslas praras savo svarbą.

3 skyrius. Biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema, stebėseną ir ataskaitų teikimas, vertinimas ir skaidrumas (8–12 straipsniai)

- 47** Pasiūlymo I priede nurodytos politikos sritys ir intervencinių priemonių sritys, bet ne politikos tikslai. Todėl jame nėra aiškiai parodytas ryšys tarp intervencinių priemonių sričių ir ES politikos tikslų. Išorės veiksmy ir vystymosi srityje, ypač rengiantis šalių kandidačių stojimui į ES ir stiprinant užsienio partnerystes, pažymime, kad intervencinių priemonių sritys ir rodikliai neapima visų politikos tikslų, pavyzdžiui, susijusių su plėtros procesu ar strateginės komunikacijos pajėgumais. Nėra aiškus priemonės „Globali Europa“ politikos tikslų ir standartizuotų intervencinių priemonių sričių nustatymas ir (arba) tarpusavio ryšys.
- 48** Pasiūlyme⁷⁸ numatyti dviejų rūšių veiklos rezultatų rodikliai: išdirbio ir rezultato rodikliai. Komisijos geresnio reglamentavimo gairėse⁷⁹ nustatyti keturių rūšių veiklos rezultatų rodikliai: indėlio, išdirbio, rezultato ir poveikio rodikliai. Nors pripažįstama, kad sutelkti dėmesį į dviejų rūšių rodiklius yra paprasta, tai apsunkins vėlesnius retrospektyvinius vertinimus, nes poveikio veiklos rezultatų rodikliai į pasiūlymą neįtraukti. Pabrėžiame, kad

⁷⁶ 2024 m. metinė ataskaita, 3 skyrius, 3 dalis ir 3.6 priedas.

⁷⁷ 7 straipsnio 3 dalis.

⁷⁸ 8 straipsnio 1 dalis.

⁷⁹ Geresnio reglamentavimo priemonių rinkinys, p. 362, antraštė „2.1. Identify what to monitor“.

poveikio rodikliai yra būtini, kad valstybės narės ir Komisija galėtų nustatyti duomenis, reikalingus informacijai apie poveikį rinkti, kad ši informacija būtų prieinama iki atliekant retrospektyvinį vertinimą. Pažymime, kad Reglamentavimo patikros valdyba Komisijos poveikio vertinimo peržiūroje⁸⁰ taip pat kritikavo poveikio rodiklių trūkumą. Į šią kritiką Komisija atsakė, kad prasmingi ilgalaikio poveikio rodikliai nėra prieinami, bet esama išdirbio ir rezultato rodiklių.

49 Išanalizavome Komisijos I priede pasiūlytus rodiklius. Manome, kad dauguma jų teisingai priskiriami išdirbio arba rezultato rodikliams. Tačiau 134 (25 %) iš 543 intervencinių priemonių sričių, iš kurių beveik pusė buvo susijusios su reformomis, neturi rezultato rodiklių. Tai trukdo sutelkti dėmesį į rezultatus. Manome, kad 4 % rezultatų rodiklių, nurodytų kaip rezultato rodikliai, iš tiesų yra išdirbio rodikliai (pavyzdžiui, „parengtų asmenų skaičius“ arba „naudos gavėjų skaičius“). Manome, kad 7 % išdirbio rodiklių, nurodytų kaip išdirbio rodikliai, yra artimesni indėlio rodikliams, apibrėžtiems geresnio reglamentavimo gairėse (pavyzdžiui, „operacijų skaičius“ ir „finansavimo susitarimų skaičius“).

50 Pasiūlyme reikalaujama⁸¹ skelbti informaciją apie biudžeto lėšomis finansuojamas operacijas, tinkamai atsižvelgiant į konfidencialumo ir saugumo aspektus, išskyrus paramą, teikiamą pasinaudojant finansinėmis priemonėmis ar biudžeto garantijomis, kurios vertė yra mažesnė nei 500 000 eurų. Tai atitinka Finansinio reglamento nuostatas. Vis dėlto pabrėžiame, kad, kadangi programa „InvestEU+“ pagal Europos konkurencingumo fondą ir priemonę „Globali Europa“ daugiausia dėmesio skiriama mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir mikrofinansavimui, tikėtina, kad didelė remiamų operacijų dalis nesieks šios ribos.

51 12 straipsnio 2 dalyje išvardijamas bendrųjų vartų turinys, susijęs su biudžeto finansinio vykdymo ir veiklos rezultatų pažanga, o 12 straipsnio 3 dalyje išvardijamas operacijų, finansuojamų iš biudžeto pagal valstybių narių planus, turinys. Trečiųjų valstybių planai šiame straipsnyje konkrečiai neminimi (žr. [II priedą](#)).

4 skyrius. Vykdydas (13–17 straipsniai)

52 Pasiūlyme⁸² teigiama, kad kiekvienai priemonei turėtų būti priskirta „bent vien[a] intervencinių priemonių srit[is] iš I priedo“. Esama nesuderinamumo su siūlomu Europos fondo reglamentu, kuriame nustatyta, kad valstybės narės savo NRP planuose kiekvienai

⁸⁰ Poveikio vertinimo ataskaita, p. 48–50.

⁸¹ 12 straipsnio 1 dalies c punktas.

⁸² 14 straipsnio 2 dalis.

priemonei priskiria intervencinių priemonių sritį (V priedas (NRP planų šablonas), 7 punktas). Šiame pasiūlyme išvardijami reikalavimai NRP planams, kuriuos turi įvertinti Komisija. Jei galima priskirti kelias intervencinių priemonių sritis, kyla rizika, kad išdirbiai arba rezultatai ir susijęs finansavimas bus priskirti neaiškiai.

- 53** Pasiūlyme⁸³ aprašomi veiklos rezultatų stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimai, susiję su trimis valdymo būdais: pasidalijamuoju, netiesioginiu ir tiesioginiu. Stebėsenos procesas pasidalijamojo valdymo atveju aprašytas išsamiau, palyginti su kitais dviem būdais, ir pateikti konkretūs nurodymai, kaip pasirinkti išdirbio ir rezultato rodiklius. Pasiūlyme⁸⁴ neaprašyta, kaip pasirinkti išdirbio ir rezultato rodiklius esant tiesioginiam ir netiesioginiam valdymui. Todėl neaišku, kaip veiklos rezultatų peržiūros sistema bus praktiškai taikoma esant šiems dviem valdymo būdams.
- 54** Pasiūlymo 15 straipsnyje kalbama apie veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų teikimą, kai planus įgyvendina trečiosios valstybės. Pasiūlyme dėl priemonės „Globali Europa“ (31 straipsnis) teigiama, kad Komisija priims papildomas įgyvendinimo taisykles, „susijusi[as] su veiklos rezultatais grindžiamų planų forma ir turiniu, veiklos rezultatais, struktūromis ir kontrolės sistemomis, kurie turi būti parengti ruošiantis narystei“. Pasiūlymo dėl veiklos rezultatų peržiūros sistemos 15 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nustatyta, kad, kiek įmanoma, Komisija užtikrins, kad trečiosios valstybės savo planuose naudotų pasiūlyme nustatytus veiklos rezultatų rodiklius. Pripažįstame, kad aplinkybės esant už ES ribų yra sudėtingesnės. Todėl kyla rizika, kad dėl šio lankstumo gali būti nustatyti nevienalyčiai rodikliai, kurių šalių partnerių lygmeniu negalima bus palyginti tarpusavyje, o tai trukdytų agreguoti rezultatus. Kiekviename trečiosios valstybės plane turėtų būti pateikiama kiekvienai priemonei priskirto rezultato rodiklio bazinė ir numatoma vertė, taip pat numatomi tos vertės pasiekimo metai, o pasiūlyme taip nėra (žr. [II priedą](#)).
- 55** 17 straipsnio „Vykdymas taikant netiesioginį valdymą“ 2 dalyje nevisiškai atsižvelgiama į mūsų rekomendacijas dėl ataskaitų dėl biudžeto garantijų teikimo⁸⁵. Visų pirma pasiūlyme nėra nuostatų dėl ataskaitų dėl investicijų į nuosavą kapitalą už ES ribų teikimo ir dėl naudos iš ES biudžeto garantijų pervedimo.
- 56** Be to, 17 straipsnio 2 dalis neapima audito susitarimų arba Audito Rūmų, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos ar Europos prokuratūros teisių susipažinti su dokumentais, net jei jos nustatytos kitose teisinėse nuostatose (Finansinio reglamento 263 straipsnyje Audito Rūmų atveju ir Finansinio reglamento 129 straipsnyje Europos kovos su sukčiavimu tarnybos ir

⁸³ 14–17 straipsniai.

⁸⁴ 16 ir 17 straipsniai.

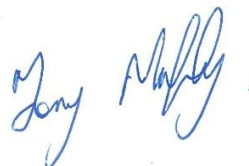
⁸⁵ [Specialioji ataskaita 07/2025](#) „Europos strateginių investicijų fondas“, 4 ir 5 rekomendacijos.

Europos prokuratūros atveju). Dabartinė praktika, visų pirma išorės veiksmų srityje, jau parodė, kad esama didelių sunkumų užtikrinant tinkamą priežiūrą⁸⁶.

57 *II priede* teikiame konkrečius pasiūlymus Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai, į kuriuos jie turi atsižvelgti iki tol, kol bus priimtas galutinis aktas.

Šią nuomonę Audito Rūmai priėmė Liuksemburge 2026 m. vasario 12 d. įvykusiame posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas
Tony Murphy

⁸⁶ 2024 m. metinė ataskaita, 8.13 ir 9.14–9.16 dalys, 2024 m. metinė ataskaita dėl Europos plėtros fondų, 25 ir 26 dalys.

Priedai

I priedas. Audito Rūmų leidinių, į kuriuos daroma nuoroda šioje nuomonėje, sąrašas

Metinės ES biudžeto vykdymo ataskaitos: 2023 ir 2024 finansiniai metai

2024 m. metinė ataskaita dėl Europos plėtros fondų

Metinė ataskaita „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2021 m. pabaigoje“

Nuomonė 06/2022 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių pasiūlymo (nauja redakcija)

Nuomonė 01/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Komisijos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (EKF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783 ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/696, (ES) 2023/588, (ES) [EGPP], (SEC(2025) 555 *final*; SWD(2025) 555 *final*; SWD(2025) 556 *final*)

Nuomonė 02/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2021/695, [COM(2025) 543 *final*]

Nuomonė 06/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo ir Sąjungos paramos ekstremaliosioms sveikatos situacijoms pasirengti ir į jas reaguoti, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1313/2013/ES, (Sąjungos civilinės saugos mechanizmas) (COM(2025) 548 *final*)

Nuomonė 07/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma priemonė „Globali Europa“, [COM(2025) 551 *final*]

Nuomonė 08/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. Bendrosios rinkos ir muitinės programa ir panaikinami reglamentai (ES) 2021/444, (ES) 2021/690, (ES) 2021/785, (ES) 2021/847 ir (ES) 2021/1077, (COM(2025) 590 *final*)

Nuomonė 09/2026 (pagal SESV 322 straipsnio 1 dalį) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 ir Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509), (COM(2025) 565 *final/2*)

Apžvalga 04/2024 „Komisijos parengta 2023 m. metinė ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita“

Apžvalga 02/2025 „Orientavimasis į veiksmingumą, atskaitomybę ir skaidrumas. Ko reikia pasimokyti iš EGADP trūkumų“

Apžvalga 03/2025 „Daugiametės finansinės programos po 2027 m. galimybės“

Apžvalga 04/2025 „ES sanglaudos politikos ateitis: mokymasis iš praeities“

Specialioji ataskaita 14/2021 „INTERREG bendradarbiavimas. Europos Sąjungos pasienio regionų potencialas dar nėra visiškai išnaudotas“

Specialioji ataskaita 24/2021 „Veiksmingumu grindžiamas finansavimas įgyvendinant sanglaudos politiką: prasmingi užmojai, tačiau 2014–2020 m. laikotarpiu liko kliūčių“

Specialioji ataskaita 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m. ES biudžete: ne tokios didelės, kaip pranešta“

Specialioji ataskaita 14/2023 „Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės „Globali Europa“ programavimas. Išsamios programos, tačiau nustatyta su lėšų paskirstymo metodais ir poveikio stebėseną susijusių trūkumų“

Specialioji ataskaita 26/2023 „Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės veiksmingumo stebėsenos sistema. Vertinama įgyvendinimo pažanga, tačiau to nepakanka veiksmingumui atspindėti“

Specialioji ataskaita 04/2024 „ES kelių eismo saugumo tikslų siekimas. Laikas perjungti aukštesnę pavarą“

Specialioji ataskaita 14/2024 „Žalioji pertvarka. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės indėlis neaiškus“

Specialioji ataskaita 17/2024 „ES pagalbos Afrikai patikos fondas. Nors taikyti nauji metodai, parama ir toliau teikiama netikslingai“

Specialioji ataskaita 26/2024 „Trečiųjų šalių piliečių integracija Europos Sąjungoje. Teikiama tikslinga parama iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, tačiau jos poveikio dar negalima įrodyti“

Specialioji ataskaita 05/2025 „Sanglaudos veiksmai dėl pabėgėlių Europoje. Padidėjo lankstumas, tačiau dėl nepakankamų duomenų ateityje bus sunku įvertinti veiksmingumą“

Specialioji ataskaita 07/2025 „Europos strateginių investicijų fondas. Svariai prisidėjo sprendžiant investicijų atotrūkio problemą, tačiau tikslas į realiąją ekonomiką pritraukti 500 milijardų eurų iki 2022 m. pabaigos nebuvo visiškai pasiektas“

Specialioji ataskaita 16/2025 „ES finansavimas kovai su miškų gaisrais. Prevencinių priemonių padaugėjo, tačiau nepakanka įrodymų dėl rezultatų ir ilgalaikio tvarumo“

Specialioji ataskaita 20/2025 „Komisijos parama kovai su badu Užsachario Afrikoje. Pagirtinas, bet nepakankamas dėmesys tvarumui ir poveikiui“

Specialioji ataskaita 25/2025 „LIFE strateginiai projektai. Mažinamas atotrūkis tarp strategijos ir įgyvendinimo, tačiau poveikis nevisiškai aiškus“

II priedas. Siūlomi pakeitimai su pastabomis

1 lentelė | Siūlomi pakeitimai su pastabomis

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
<p>2 straipsnis. Apibrėžtys</p> <p>„(1) operacija – bet kuri iš šių: a) projektas, veiksmas arba projektų ar veiksmų, kuriais įgyvendinama vienos ar daugiau rūšių veikla, grupė;“</p>		<p>Siūlomame Europos fondo reglamente šios sąvokos apibrėžtyje minimos „sutartys“ („[operacija]: a) projektas, sutartis, veiksmas, projektų grupė arba veiksmų grupė, atrinkti įgyvendinant plane numatytą priemonę“), o pasiūlyme dėl veiklos rezultatų peržiūros sistemos jos neminimos. Siūlome suderinti naujo DFP pasiūlymų rinkinio sąvokos „operacija“ apibrėžtį. Žr. 37 dalį.</p>
<p>2 straipsnis. Apibrėžtys</p> <p>„(1) operacija – bet kuri iš šių:</p> <p>[...]</p> <p>b) finansinių priemonių ir biudžeto garantijų atveju – grąžintino finansavimo suma, suteikiama galutiniams <i>gavėjams</i> ir remiama iš Sąjungos biudžeto;“</p>		<p>Terminas „gavėjai“ pasiūlyme vartojamas keletą kartų, tačiau jis nėra apibrėžtas. Siūlome j 2 straipsnį įtraukti jo apibrėžtį arba pateikti nuorodą j apibrėžtį kituose atitinkamuose teisės aktuose. Žr. 38 dalį.</p>

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
<p>2 straipsnis. Apibrėžtys</p> <p>„(3) priemonė – reforma, investicija ar kita intervencinė priemonė, įtraukta į valstybių narių arba trečiųjų valstybių parengtus planus, kurią gali sudaryti vienos ar kelių rūšių veikla;“</p>		<p>Pasiūlyme nurodoma, kad priemonę gali sudaryti vienos ar kelių rūšių veikla, o siūlomo Europos fondo reglamento atveju taip nėra (ten „priemonė – nacionalinio ar subnacionalinio lygmens reforma, investicija ar kita intervencinė priemonė, remiama pagal NRP planą arba INTERREG planą“). Siūlome, kad sąvokos „priemonė“ apibrėžtis būtų suderinta su siūlomu Europos fondo reglamentu. Žr. 37 ir 52 dalis.</p>
<p>2 straipsnis. Apibrėžtys</p>		<p>Terminas „naudos gavėjas“ vartojamas pasiūlymo 18 straipsnyje. Siūlome įtraukti termino „naudos gavėjas“ apibrėžtį arba pateikti nuorodą į teisės aktą, kuriame ši sąvoka apibrėžta. Žr. 38 dalį.</p>
<p>4 straipsnis. Klimatas ir biologinė įvairovė</p> <p>„1. Biudžeto įnašas siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų turėtų būti stebimas taikant 8 straipsnyje nustatytą biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistemą, be kita ko, naudojant ES koeficientus.“</p>	<p>4 straipsnis. Klimato politikos <u>veiksmai</u> ir <u>biologinės įvairovės aplinkos tikslai</u></p> <p>„1. Biudžeto įnašas siekiant klimato politikos <u>veiksmų</u> ir <u>biologinės įvairovės aplinkos tikslų</u> turėtų būti stebimas taikant 8 straipsnyje nustatytą biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistemą, be kita ko, naudojant ES koeficientus.“</p>	<p>Siūlome iš dalies pakeisti tekstą, kad būtų tiksliau atspindėti mažesni biologinės įvairovės prioritetai, kuriems nebetaikoma išlaidų siektina reikšmė ir kuriems I priede nenustatytas koeficientas. Žr. 41 dalį.</p>
<p>5 straipsnis. Reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams principas</p>	<p>5 straipsnis. Reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams principas</p>	<p>Terminas, iki kurio turi būti pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo gairės, paminėtas 5 konstatuojamojoje dalyje, bet ne pačiame straipsnyje. Siūlome šią informaciją įtraukti į straipsnį. Žr. 43 dalį.</p>

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
<p>„1. Palankesnes sąlygas supaprastinti reikšmingos žalos nedarymo principo, nurodyto Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 33 straipsnio 2 dalies d punkte, taikymą sudaro bendros ir paprastos gairės (toliau – reikšmingos žalos nedarymo principo gairės).“</p>	<p>„1. Palankesnes sąlygas supaprastinti reikšmingos žalos nedarymo principo, nurodyto Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 33 straipsnio 2 dalies d punkte, taikymą sudaro bendros ir paprastos gairės (toliau – reikšmingos žalos nedarymo principo gairės). <u>Šias technines gaires Komisija turėtų pateikti iki 2027 m. sausio 1 d.</u>“</p>	
<p>7 straipsnis. Lyčių lygybė</p> <p>„3. Komisija pateikia technines gaires dėl 2 dalyje nurodytos metodikos, pagal kurią nustatomos kategorijos ir atitinkami lyčių lygybės balai, kad būtų galima užtikrinti nuoseklumą visose programose.“</p>	<p>7 straipsnis. Lyčių lygybė</p> <p>„3. Komisija iki <u>mmmm/mm/dd</u> pateikia technines gaires dėl 2 dalyje nurodytos metodikos, pagal kurią nustatomos kategorijos ir atitinkami lyčių lygybės balai, kad būtų galima užtikrinti nuoseklumą visose programose.“</p>	<p>Siūlome įtraukti techninių gairių parengimo terminą, atsižvelgdami į jų svarbą rengiant programas. Žr. 44 dalį.</p>
<p>8 straipsnis. Biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema</p> <p>I priedas. Intervencinių priemonių sritys ir rodikliai</p>		<p>Siūlome, kad rodiklis, suskirstytas pagal lytį vienoje intervencinių priemonių srityje, taip pat būtų suskirstytas pagal lytį visose kitose intervencinių priemonių srityse, kurioms jis priskirtas. Žr. 45 dalį.</p> <p>Atsižvelgdami į rezultatų rodiklių svarbą vertinant veiklos rezultatus, siūlome gerokai sumažinti intervencinių priemonių sričių, kuriose tokių rezultatų rodiklių nėra, dalį. Žr. 13, 48 ir 49 dalis.</p> <p>Komisija turėtų patikrinti, ar I priede pateikti rodikliai apima išorės veiksmus. Žr. 47 dalį.</p>

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
<p>9 straipsnis. Biudžeto veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų apie juos teikimas</p> <p>„1. [...] Duomenys renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai. Duomenys renkami reguliariai ir saugomi elektroniniu formatu.“</p>		<p>Į pasiūlymą neįtrauktos konkrečios priemonės informacijos apie veiklos rezultatus duomenų kokybei užtikrinti. Tai, kad nėra aiškios kontrolės ir atskaitomybės sistemos, gali turėti įtakos būsimoms veiklos rezultatų ataskaitoms. Siūlome įtraukti aiškius reikalavimus, kuriais būtų užtikrinama informacijos apie veiklos rezultatus kokybė, patikimumas ir palyginamumas, ir terminus arba tokius reikalavimus įtraukti į pasiūlymus dėl konkrečių programų. Žr. 28, 29 ir 31–33 dalis.</p>
<p>9 straipsnis. Biudžeto veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų apie juos teikimas</p> <p>„2. Komisija kasmet informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie programų ir veiklos įgyvendinimo lygį [...]“</p>		<p>Įgyvendindama dabartinę DFP, Komisija pateikia konkrečių metų metinę valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitą iki kitų metų birželio 30 d. Tai nesuteikia mums pakankamai laiko jos išnagrinėti iki tol, kol bus parengta mūsų metinė ataskaita. Žr. 35 dalį.</p>
<p>10 straipsnis. Komisijos atliekami vertinimai</p> <p>„2. Ne vėliau kaip per ketverius metus nuo programos ar veiklos įgyvendinimo pradžios Komisija paskelbia kiekvienos programos ar veiklos įgyvendinimo ataskaitą.“</p>	<p>10 straipsnis. Komisijos atliekami vertinimai</p> <p>„2. Ne vėliau kaip per ketverius metus nuo programos ar veiklos įgyvendinimo pradžios Komisija paskelbia kiekvienos programos ar veiklos įgyvendinimo ataskaitą. <u>Šiose ataskaitose, remiantis kiekybiniais ir kokybiniais veiklos rezultatų įrodymais, įvertinama pažanga, padaryta siekiant tikslų, ir prireikus pateikiami pasiūlymai dėl pakeitimų.</u>“</p>	<p>Siūlome konkrečiai įvardyti minimalius su šiomis įgyvendinimo ataskaitomis susijusius reikalavimus. Žr. 08 dalį.</p>

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
<p>12 straipsnis. Skaidrumas. Bendrieji vartai</p> <p>„2. Kiek tai susiję su šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta funkcija, bendruosiuose vartuose atitinkamai pateikiama informacija apie šiuos elementus:</p> <p>a) informacija apie biudžeto lėšomis finansuojamą veiklą, įskaitant informaciją apie finansinio vykdymo pažangą ir veiklos rezultatus, išskaidyta pagal programas ir pagal valstybės narės plano skyrius, kai tinkama;</p> <p>[...]</p> <p>5. Bendrieji vartai reguliariai atnaujinami.“</p>	<p>12 straipsnis. Skaidrumas. Bendrieji vartai</p> <p>„2. Kiek tai susiję su šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta funkcija, bendruosiuose vartuose atitinkamai pateikiama informacija apie šiuos elementus:</p> <p>a) informacija apie biudžeto lėšomis finansuojamą veiklą, įskaitant informaciją apie finansinio vykdymo pažangą ir veiklos rezultatus, išskaidyta pagal programas ir pagal valstybės narės plano skyrius, kai tinkama; <u>taip pat pagal trečiąsias valstybes, kai tinkama.</u>“</p>	<p>Siūlome, kad bendruosiuose vartuose taip pat būtų registruojama trečiųjų valstybių biudžeto vykdymo pažanga, kai tinkama. Žr. 51 dalį.</p> <p>Taip pat turėtų būti išsamiai nurodyta, kaip užtikrinti į bendruosius vartus įtrauktų veiklos rezultatų duomenų savalaikiškumą, patikimumą ir kokybę. Žr. 31–33 dalis.</p>
<p>4 skyrius. Vykdymas</p> <p>13–17 straipsniai</p>		<p>Straipsniuose, susijusiuose su veiklos rezultatų peržiūros sistemos įgyvendinimu, nenurodoma, kaip užtikrinti informacijos apie veiklos rezultatus kokybę.</p> <p>Siūlome į pasiūlymą įtraukti konkrečius reikalavimus, kad būtų užtikrinta informacijos apie veiklos rezultatus kokybė, arba pateikti nuorodą į sektorių teisės aktus, kuriuose nustatyti tokie reikalavimai, kad būtų galima tiksliai įvertinti veiklos rezultatus. Žr. 28, 29 ir 31–33 dalis.</p>
<p>14 straipsnis. Vykdymas pagal valstybių narių planus. Veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų apie juos teikimas</p>		<p>Žr. mūsų pastabą dėl 9 straipsnio ir 28, 29 ir 31–33 dalis.</p>

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
<p>„1. Kiekviena valstybė narė nustato stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistemą, leidžiančią stebėti veiklos rezultatus ir automatiškai perduoti informaciją, remiantis atitinkamais 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistemos elementais. Valstybės narės tą informaciją sąveikiai pateikia Komisijai per valstybių narių ir Komisijos elektroninio keitimosi duomenimis sistemą, nurodytą Reglamento... /... [Nacionalinės ir regioninės partnerystės planai – SFC 2028] XVI priede.“</p>		
<p>14 straipsnis. Vykdytas pagal valstybių narių planus. Veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų apie juos teikimas</p> <p>„2. Į kiekvieną valstybės narės pateiktą planą ir visus jo pakeitimus įtraukiama kiekvienai priemonei siūloma priskirti bent viena intervencinių priemonių sritis iš I priedo, o kiekvienai tai priemonei priskirtai intervencinių priemonių sričiai – atitinkamai toliau nurodyti veiklos rezultatų rodikliai, kuriems turi pritarti Komisija.“</p>		<p>Pasiūlyme pateikta nuoroda į „bent vieną intervencinių priemonių sritį“ turėtų būti suderinta su siūlomo Europos fondo reglamento reikalavimu, susijusiu su intervencinių priemonių sritimi, žr. 52 dalį.</p>
<p>15 straipsnis. Vykdytas pagal trečiųjų valstybių planus. Veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų apie juos teikimas</p>	<p>15 straipsnis. Vykdytas pagal trečiųjų valstybių planus. Veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų apie juos teikimas</p>	<p>Siūlome, kad, siekiant geriau palyginti trečiųjų valstybių pažangą vykdant plėtros sąlygas, būtų sugriežtintas reikalavimas naudoti nustatytus veiklos rezultatų rodiklius. Žr. 54 dalį.</p>

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
<p>„1. Kiekvienai trečiųjų valstybių plano priemonei Komisija priskiria bent vieną intervencinių priemonių sritį iš I priedo ir, kiek tai įmanoma, užtikrina, kad savo planuose trečiosios valstybės naudotų 8 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytus veiklos rezultatų rodiklius.“</p>	<p>„1. Kiekvienai trečiųjų valstybių plano priemonei Komisija priskiria bent vieną intervencinių priemonių sritį iš I priedo ir, kiek tai įmanoma, užtikrina, kad savo planuose trečiosios valstybės naudotų 8 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytus veiklos rezultatų rodiklius.</p> <p><u>Kiekviename plane pateikiama kiekvienai priemonei pagal 14 straipsnio 2 dalį priskirto rezultato rodiklio bazinė ir numatoma vertė, įskaitant numatomus tos vertės pasiekimo metus.“</u></p>	
<p>16 straipsnis. Vykdytas taikant tiesioginį valdymą</p> <p>„3. Sąjungos lėšų gavėjams taikomi ataskaitų teikimo reikalavimai turi būti proporcingi ir jais turi būti siekiama užtikrinti, kad vykdymo ir rezultatų stebėsenai skirti duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku.“</p>		<p>Pasiūlymas turėtų būti išplėstas įtraukiant aiškius ir proporcingus reikalavimus Komisijai, kad būtų užtikrinta informacijos apie veiklos rezultatus kokybė.</p> <p>Žr. mūsų pastabą dėl 9 straipsnio ir 28, 29 ir 31–33 dalis.</p>
<p>17 straipsnis. Vykdytas taikant netiesioginį valdymą</p> <p>„2. Susitarimuose, kuriuos pasirašo Komisija ir pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punktą Sąjungos lėšas ir biudžeto garantijas įgyvendinantys asmenys arba subjektai, pateikiamos atitinkamos nuostatos dėl:</p> <p>[...]“</p>	<p>–</p>	<p>Pasiūlymas turėtų būti išplėstas įtraukiant toliau nurodytus elementus.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Būsimų ES programų, kuriomis užtikrinamos investicijos į nuosavą kapitalą, atveju Komisija ir įgyvendinantieji partneriai turėtų pateikti šalių sąrašą ir agreguotą sumą, skirtą už ES ribų esantiems galutiniams gavėjams.

Pasiūlymo tekstas	Siūlomas pakeitimas	Pastabos
		<ul style="list-style-type: none"> ● Komisija turėtų numatyti galimybę rinkti kiekybiškai įvertinamus duomenis, kurie leistų įvertinti naudos, kurią tarpininkai pagal skolos produktus perduoda galutiniams ES biudžeto garantijų gavėjams, mastą ir rūšį. <p>Žr. 55 dalį.</p>
<p>17 straipsnis. Vykdytas taikant netiesioginį valdymą</p> <p>„3. Ataskaitų teikimo reikalavimai, taikomi Sąjungos lėšų gavėjams, [...] turi būti proporcingi ir jais siekiama užtikrinti, kad vykdymo ir rezultatų stebėsenai skirti duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku.“</p>		<p>Pasiūlymas turėtų būti išplėstas įtraukiant aiškius ir proporcingus reikalavimus įgyvendinantiesiems partneriams, kad būtų užtikrinta informacijos apie veiklos rezultatus kokybė. Žr. mūsų pastabą dėl 9 straipsnio ir 28, 29 ir 31–33 dalis.</p> <p>Pripažįstame, kad netiesioginio valdymo atveju reikės derėtis dėl nuostatų, kad būtų nustatyti bendrai sutarti veiklos rezultatų rodikliai, įskaitant pradines ir siektinas reikšmes.</p>

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis pasiūlymu.

Santrumpos

Santrumpa	Reikšmė (paaiškinimas)
DFP	daugiametė finansinė programa
EGADP	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė
KVTBP „Globali Europa“	kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“
NRP planas	nacionalinės ir regioninės partnerystės planas
SESV	Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo

Žodynėlis

Terminas	Apibrėžtis (paaiškinimas)
„Globali Europa“	siūloma 2028–2034 m. ES išorės veiksmų strategija
daugiametė finansinė programa (DFP)	paprastai septyneriems metams sudaromas ES išlaidų planas, kuriame nustatomi prioritetai (remiantis politikos tikslais) ir viršutinės ribos. Tai struktūra, pagal kurią sudaromi metiniai ES biudžetai, nustatant kiekvienos išlaidų kategorijos išlaidų ribas
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP)	ES finansinės paramos mechanizmas, kuriuo siekiama švelninti COVID-19 pandemijos ekonominį ir socialinį poveikį ir skatinti ekonomikos atsigavimą, taip pat spręsti iššūkius, kylančius siekiant žalesnės ir labiau skaitmenizuotos ateities
Europos fondo reglamentas	siūlomas reglamentas, 2028–2034 m. laikotarpiu pakeisiantis Bendrųjų nuostatų reglamentą. Jame nustatomos bendros taisyklės daugeliui ES fondų, apimančių nacionalinius asignavimus iš ES biudžeto, įskaitant keturis sanglaudos politikos fondus
Europos konkurencingumo fondas	siūlomas ES fondas, apimantis specialią gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą
Europos kovos su sukčiavimu tarnyba	Komisijos įstaiga, atliekanti ES biudžetui kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ir pažeidimų administracinius tyrimus
Europos prokuratūra	nepriklausoma ES įstaiga, atsakinga už ES finansiniams interesams kenkiančių nusikaltimų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos
Finansinis reglamentas	pagrindinis taisyklių, kuriomis reglamentuojamas ES biudžeto sudarymas, panaudojimas ir su tuo susiję procesai, pavyzdžiui, vidaus kontrolė, ataskaitų teikimas, auditas ir biudžeto įvykdymo patvirtinimas, rinkinys
išorės veiksmai	ES veikla, kuria siekiama teikti pagalbą ir plėtoti ryšius su ES nepriklausančiomis šalimis, be kita ko, sudarant daugiašalius susitarimus, taip pat su regioninėmis ar pasaulinėmis organizacijomis
netiesioginis valdymas	ES biudžeto vykdymo metodas, kai Komisija paveda vykdymo užduotis kitiems subjektams (pavyzdžiui, ES nepriklausančioms šalims ir tarptautinėms organizacijoms)
pasidalijamasis valdymas	ES biudžeto lėšų panaudojimo metodas, kai, priešingai nei tiesioginio valdymo atveju, Komisija paveda tam tikras užduotis vykdyti valstybėms narėms, išlaikydama galutinę atsakomybę
patikimas finansų valdymas	išteklių valdymas pagal ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo principus
programa	priemonės, kuriomis įgyvendinami konkretūs ES politikos tikslai, paprastai vykdamai bendrai finansuojamus projektus
programa „InvestEU“	mechanizmas, kuriuo privačiosios investicijos sutelkiamos į ES strategiškai svarbius projektus. 2021 m. ji pakeitė Europos strateginių investicijų fondą

Terminas	Apibrėžtis (paaiškinimas)
Reglamentavimo patikros valdyba	nepriklausomas Komisijos organas, kuris vertina visų poveikio vertinimų ir pagrindinių vertinimų kokybę
tiesioginis valdymas	tik Komisijos vykdomas ES fondo ar programos valdymas, priešingai nei pasidalijamojo valdymo ar netiesioginio valdymo atveju
Veiklos rezultatų reglamentas	siūlomas reglamentas, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema ir kitos ES programų ir veiklos bendrosios taisyklės

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2026

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenciją](#). Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, neturi iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už bet kokius pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, kurių tapatybę galima nustatyti, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų.

Viršelio nuotrauka – © butenkow / stock.adobe.com.

Viršelio piktograma parengta naudojant [Flaticon.com](#) išteklius. © Freepik Company S.L. Visos teisės saugomos.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų domeno „europa.eu“ svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

HTML	ISBN 978-92-849-6747-6	ISSN 2812-2976	doi:10.2865/1098715	QJ-01-26-006-LT-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6748-3	ISSN 2812-2976	doi:10.2865/5070356	QJ-01-26-006-LT-N

KAIP CITUOTI

Europos Audito Rūmai, [Nuomonė 10/2026](#) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema ir kitos Sąjungos programų ir veiklos horizontaliosios taisyklės, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026 m.

Ši nuomonė parengta pagal **SESV** 322 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta konsultuotis su Europos Audito Rūmais dėl pasiūlymų, susijusių su ES finansinėmis taisyklėmis ir priemonėmis. Ji susijusi su nauju siūlomu reglamentu, kuriuo nustatoma biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema ir kitos Sąjungos programų ir veiklos horizontaliosios taisyklės, kurį Europos Komisija pateikė 2025 m. liepos 16 d.

Šios nuomonės tikslas – pateikti pastabų dėl siūlomos sistemos struktūros ir jos galimo poveikio ES išlaidų stebėjimui ir informacijos apie veiklos rezultatus patikimumui.

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklauso: eca.europa.eu/lt/contact
Interneto svetainė: eca.europa.eu
Socialiniai tinklai: @EUauditors

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Europos Sąjungos
leidinių biuras